

KIBLA PORTAL

Od banalne družbe spektakla k umetnosti

V petek so v Kibla Portalu v Valvazorjevi ulici v Mariboru odprli letošnjo edicijo Mednarodnega festivala umetnosti, tehnologije in znanosti Kiblix

Petra Vidali

V časih, ko se turbulence svetovnih dogodkov zlepljajo v strahovito in še bolj destruktivno kroglo, ki s svojo maso tlači in razbija vse, kar najde na poti, ki so in smo jo zaslepljeno poimenovali 'civilizacija', se zdi ta evfemizem vse bolj vkopavanje na položajih, ki bodo zarisali terene naših vojn za preživetje, in sicer od fizičnih do informacijskih. Ko smo vse dlje na poti popolnega (medsebojnega) uničenja, se ob pandemijah in vojnah pojavlja 'najbolj krvoločna pošast', poimenovana umetna inteligenca (UI), za katero njeni tvorci napovedujejo okoli deset odstotkov možnosti, da v desetih letih povzroči propad civilizacije in po-

sledično smrt vsega svetovnega prebivalstva.

Kiblix 2026 opredeljuje stanja sveta v časih, ki so v izjemni medsebojni dinamiki, vendar ne v iskanju ravnotežij in umirjanju dogajanja, ampak v agresijah in eskalacijah, ki napovedujejo apokaliptično prihodnost. Zato se obrčamo proč, a ne z zakrivanjem oči, ušes in ust ter predvsem ne z zapiranjem naših glav, ampak z umetnostjo, ki je tako analogna kot digitalna in mešana, z deli, ki odpirajo poglede in bistrijo misli proč od banalne družbe spektakla, ki dokazuje, da se v fascinaciji nad bliskajočim in gromoglasnim nismo veliko razvili od pradavnine in smo še

vedno prvenstveno živali. Ali pa to vse bolj postajamo v dobesednem pomenu besede. Regresivno ali progresivno? Ali je naš razvoj storil svoj krog in je kot uroboros?" je novi izdaji Kiblix na pot zapisal kurator Peter Tomaž Dobrila.

Posvečeno Srečku Kosovo in umetni inteligenci

Procesi, pri katerih človek ni samo opazovalec

Ob 70. rojstnem dnevu umetne inteligence (kot akademska disciplina je bila ustanovljena leta 1956) ugotavljajo, da je področje doživelo več ciklov optimizma, ki so jim sledila obdobja razočaranja in izgube financiranja, znana kot "zima UI". Kiblix se zato osredinja na izobraževalne projekte, nastale na fakultetah in utemeljene na raziskovalnih pristopih k informacijsko-komunikacijski tehnologiji in novim medijem, pri katerih je še vedno človek tisti, ki vnaša vsebine in skrbi za točnost, veljavnost in natančnost informacij in ne predaja procesov strojem, ne postaja zgolj opazovalec, ampak ostane osrednji akter.

Ker se "preteklost skozi sedanjost prelija v prihodnost", Kiblix ob stoti obletnici smrti posvečajo Srečku Kosovelu in slovenski umetniški avantgardi v prvi polovici 20. stoletja – ne samo z

obletnico, ampak tudi z naborom del – in sodobni umetnosti, raziskovanju, odkrivanju in izobraževanju.

Sodelavec Kible pri pripravi razstave in programa Peter Lubej je razložil, da so na razstavi dela različnih formatov in različnih medijev. Na ogled so slike, skulpture, videi, aplikacije, ob tem pa se predstavljajo raziskovalni umetniški projekti, ki so nastali na fakultetah. Vsebine se povezujejo s tematiko oziroma konceptom festivala – presečiščem med obletnico umetne inteligence in Srečka Kosovela. To je v središču večine projektov. Ogledate si lahko oziroma igrate lahko na primer igrice Ipoet, vidite lahko raziskovalni projekt o slovenskih narodnih nošah Digitalna avba. "Osebnost si povežemo med Srečkom Kosovelom in umetno inteligenco razlagam tako: kot je pesnik v času življenja in ustvarjanja veljal za avantgardo, je tudi umetna inteligenca v času nastanka veljala za avantgardno. Danes pa je težko biti avantgarda, ker je vsebin in formatov nešteto."

Umetniške izjave o novi dobi tehnologij

Na skupinski razstavi sodelujejo Dušan Fišer s Saro Korošec (Muzikačaka), ki je poskrbela za zvok, in Uroš Weinberger, "pri čemer vsak skozi svoje medije podaja izraziti umetniški izjavi v dobi novih tehnologij, digitalnega in analognega". Povezali so se z Univerzo v Ljubljani, s Fakulteto za računalništvo in informatiko prihajajo Timotej Cvikel, Žiga Klun, Matjaž Kranjčec in Lučka

Razstava v Kibla Portalu je naslovljena Depopulacija – od Velikega poka do Velike ponastavitve. Foto: Janez Klenovšek

Plestenjak ter mentorja dr. Blaž Meden in dr. Narvika Bovcon, ki je mentorica tudi pri projektu Roka Lončarja (programiranje Aleksandar Đuričić), pri katerem sta mentorja še Sašo Sedlaček in doc. dr. Kaja Kraner z Akademije za likovno umetnost in oblikovanje. Z Naravoslovnotehniške fakultete sodelujejo Alicija Bogacka, Matic Gabrovec, Naja Ražem, Jan Čejnjev, Jure Jelenc, Marko Stražar in Boris Beja. Ob njih razstavljajo Boštjan Kavčič (programiranje Nejc Grmek) in v soorganizaciji društva Metamedij iz Pulja hrvaška posadka, v kateri so Filip Smrekar, Ivan Đukez (sodelavec Marko Prša) in Morski (Marino Jurcan), ki je z avdiovizualnim performansom nastopil na otvoritvi. Del Kiblix sta tudi plesna predstava projekta Danube Dance Alliance v navidezni resničnosti in film Sence umetne inteligence v produkciji Filmskega ustvarjalnega društva Loke Studio.

Festival sicer izvajajo stopenjsko. Začel se je na začetku oktobra z odprtim samostojno razstavo intermedijske umetnice Sare Bezovšek Sloptimizem v razstavišču artKIT in bo trajal do sredine decembra. Del festivala so oziroma bodo tudi razstava intermedijske umetnice Tanje Vujinović Avantgardeners v prostoru za umetnost KiBela ter razstavi Barbare Jazbec Mirna vest in Nejca Trampuža Jutri je bil tu, ki bosta na ogled novembra.

Foto: Janez Klenovšek

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

IZ NOVE ŠTEVILKE

PLAČE ŽUPANOV LETIJO V NEBO

Koliko bodo po novem zaslužili župani 212 slovenskih občin

INTERVJU: FRANE ADAM, SOCIOLOG

Polančija povzroča ekstremne politične dogodke

ESEJ: VOJKO VOLK, DIPLOMAT

Širje jezdeci apokalipse in politični terorizem

ESEJ: URBAN VEHOVAR, SOCIOLOG

Na poti v naslednjo državljansko vojno

www.reporter.si

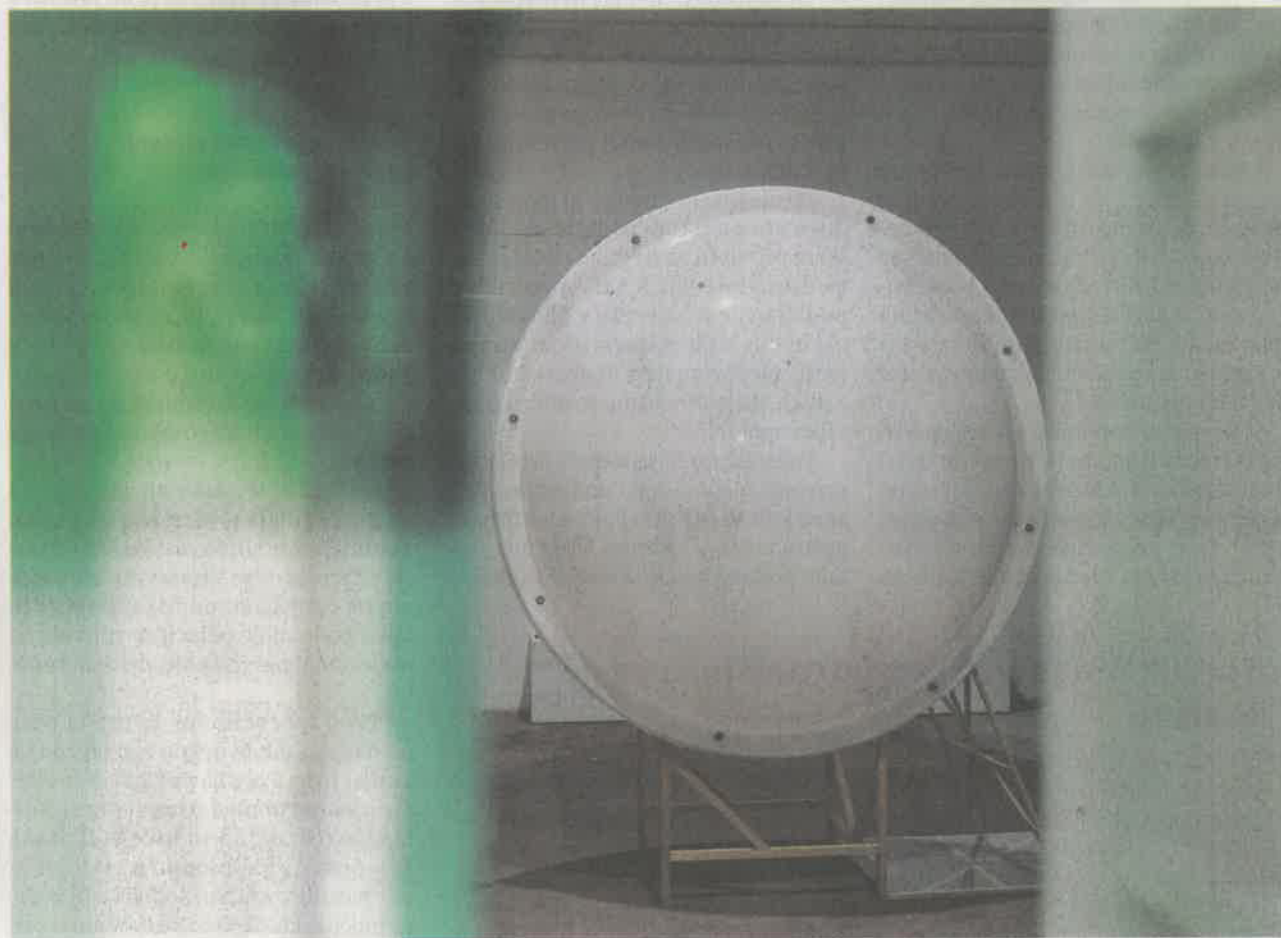

Foto: Janez Klenovšek